

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“. Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Rojaki!

Naši gg. kandidatje so:

II. za mesta in trge:

1. Za Ljubljano: **Peter Grasselli**, župan, **dr. Alfons Moše**, odvetnik in mestni odbornik.
2. Za Kranj in Loko: **Oton Detelja**, graščak pri Loki.
3. Za Kamnik, Radovljico, Tržič: **dr. Maks Samec**, župan v Kamniku.
4. Za Idrijo: **Josip vitez Schneid**, c. kr. svètnik.
5. Za Postojino, Lož, Vrhniko: **dr. Hinko Dolenc**, c. kr. pristav v Ljubljani.
6. Za dolenjska mesta: **Peter Urh**, prošt v Rudolfovem.
7. Za Kočevje in Ribnico: **Josip Braune**, župan v Kočevji.

Centralni narodni volilni odbor v Ljubljani.

Slavnost „Lire“ v Kamniku.

Mlado pevsko društvo „Lira“ v Kamniku je za svojega kratkega obstanka dejanski pokazalo, da mu je društveni smoter nepremično pred očmi in da se v tej zadevi marsikateremu drugemu društvu sme staviti v vzgled. Ne le, da ima danes že dvajset izvežbanih pevcev, mej njimi jako zvonke glasove, omislilo si je tudi zastavo, ki stane nad 200 gld. In ta krasna nova, svilena, z zlatom vezena zastava blagoslovljala se je slovesno včerajšnji dan.

K tej slavnosti odpravili so se včeraj rano pevci ljubljanski in društvo Sokol z zastavama in mnogo ljubljanskega narodnega občinstva. Ob sebi že naravno lepa cestna proga v Kamnik, bila je včeraj še lepša, kajti povsod bili so potovalci k slavnosti preprijazno pozdravljeni. Na Ježici vihrale so ta- in onkraj ceste narodne trobojnice in cesarske zastave, na Črnučah stal je ličen slavalok, na jedne strani z napisom: „Naprej zastava Slave itd., na druge strani pa z napisom: „Hej Slovenci, naša reč slovenska živo klije itd.“, v Trzinu klical nam je slavalok „Srčni pozdrav!“ nasproti ter pozdravil nas še posebe vrli župan Ložar. V Mengši, tem menda

najlepšem trgu na Sloveskem, pokali so topiči in pri slavaloku z napisom: „Živeli vrli Sokoli!“ pozdravil nas je s krepkim nagovorom znani rodoljub in izvrstni župan gosp. Levec, ter nam v svojih lično prirejenih gostilniških prostorih zares izborno postregel.

Po kratkem odmoru nadaljevala se je vožnja v narodno in socijalno prerajeni, povodom včerajšnje slavnosti narodnimi in cesarskimi zastavami jako mnogobrojno okrašeni Kamnik. Pri uhodu stal je visok in prilično sestavljen slavalok z napisom: „Svoji k svojim“, na obratni strani pa „Dlan na dlani“, na vrhu pa emblem pevskega društva, blesteča lira.

Pod tem slavalokom vršil se je oficijalni vzprijem in pozdrav. Požarna straža, „Liraši“ in brdke, belo opravljene kamniške gospice nazdravile so došle goste ter poklonile Sokolske in pevske zastavi po jeden venec, posamičnim članom pa duhteče šopke. Pri tem vzprijemu omeniti nam je zlasti gospice Medvedove. Ne spominamo se, da bi bili kedaj pri jednakej priliki čuli tako srčno prednašan in tako pravilno naglašan nagovor, kar se nam bode tem rajše verjelo, ako dostavimo, da je omenjena gospica

z izrednim vspehom predstavljala „Cvrčka“ in ima nenavadno nadarjenost in spretnost.

Po oficijalnem vzprijemu bil je slovesen uhod z godbo na čelu v mesto pred cerkev, kjer je gospod dekan blagoslovil novo zastavo, katerej je bila kumica gospa Zaplotnikova, soproga c. kr. okr. glavarja kot namestnica gospé Winklerjeve, soproge našega deželnega predsednika, katera slednja je društvu „Liri“ poklonila 50 gld. Kum bil je mestni župan gosp. dr. M. Samec. Po blagoslovu in dovršenem, v sporedu določenem zabijanju žreb-ljev bila je sv. maša, pri katerej je društvo „Lira“ pelo prav izborno.

Po maši bil je obhod skozi mesto, pri katerej priliki smo z veseljem opazovali, kako je napredovalo in kako olepšalo se je kamniško mesto v zadnji čas. Kdor se še spominja starodavnega, več nego neukretnega klanca, in šeta sedaj skozi novo pasažo, kdor vidi lepo šolsko poslopje in druge stavbe in obnovljenja, čuti se prijetno iznenadenega in spozna takoj, da vlada tu skrbna in za napredek mesta delujoča roka, da se je Kamnik res jako ugodno predručil in da je posebno prikladno bivališče za poletni čas. Za tega delj se tudi število poletnih

LISTEK.

Pillone.

(Danski spisal Viljem Bergsöe, poslovenil I. P.)

(Dalje.)

„Iz majhenih vrat, ki so bila najbrž skrivni uhod očetom jezuitom, prišla je vsa zavita ženska s tatinsko svetilnico v roci. Obstala je jeden trenutek; ko se je prepričala, da je vse tiho, je pa zaprla vratica in odšla mej brajdami kakor kresnica, ki leta sem ter tja, dokler ne izgine, ko dobi svojega samca. Luč svetilnice videla se je vedno dalje v vinogradih, nazadnje sem jo videl na stezi, držečej proti mrtvej vili; dalje jo slediti nesem mogel.“

„Dve uri stal sem na mestu, kakor verni stražnik, ki pričakuje sovražnega napada. Dan je že na počil in jutranja zora se je že prikazovala na obzoru, ko sem zopet zaslišal tihe korake od vinograda sem, — zopet so se odprla vratica in neznanica je zginila.“

„Drugi dan preiskal sem vse vinograde in vrt pred vilo natančno, pa zaman. Nikakega sledu nesem

mogel zapaziti na z mahom poraščenih stezah; vratica bila so v redu in vila stala je tako tiha, tako žalostna, tako zapuščena, kakor vselej.“

„Tudi ta dan se tuja gospa ni pokazala. A njeno zdravje moralo se je precej zboljšati, kajti reklo se mi je, kadar sem zahteval kakega gostilniškega posla, da je šel s pismi tuje gospe na pošto. Bilo je to čudno in obširno dopisovanje!“

„Sledeče noči ponavljala se je ista igra; vselej se je prikazala luč po polunoci in zginila na stezi ki pelje v grofovsko vilo; če tudi se je to poslopje videlo iz mojega mostovža, vendar nesem mogel določiti, da li je luč zginila v vilo, ker so bila vsa njena okna skrbno zabita. Vender mi je reklo neko skrivno čuvstvo, da je vila cilj tega skrivnostnega potovanja, zato sem sklenil jedenkrat igrati rolo policista in celo stvar resno prijeti.“

„Potoval sem neko jutro v Sorrent in kupil tam tako lopovsko svetilnico, kakeršna je bila ta, ki je vzbudila mojo pozornost. Potem sem se pa odpravil domov, poiskal svoj revolver, nabasal vse cevi in rekel Nikolu, da me nocoj ni treba čakati, ker grem z ribiči, da bom videl zjutraj vleči mreže iz vode. Res sem šel zvečer na breg, najel čoln in

se peljal daleč po zalivu. Lovil sem nekaj časa ribe, potem sem pa rekel čolnarju, izkrcati me pri onih skalah, da pojdem skozi galerije domov.“

„Ne tajim, da mi je bilo srce, ko sem korakal po teh praznih, pustih hodiščih, ki so se mi v temi zdeli še strašnejši; veliki netopirji, švigajoč skozi široke line vun in notri, bili so moji jedini spremljevalci.“

„Morje je šumelo doli spodaj in zamolklo grmenje se je slišalo v teh dolgih, vijajočih se prostorih, v katerih je vsak glas desetero odmeval. Računal sem na to, da bo luna izšla in razsvetlila saj proti morju ležeče glavno hodišče. Pa vlažna gosta megla, ki se je vzdignila iz morja, je pro-uzročila, da se je luna videla samo kakor blede, rudečkasta plošča, ki je kmalu popolnem skrila se. Počasi in previdno korakal sem po glavnem hodišču, poslušal vsak še tako tih glas in štel slednjo lino, mimo katere sem šel. Naposled sem obstal v osmeji galeriji, — tu je držal uhod v mrtvo vilo. Prižgal sem svojo svetilnico.“

„Kako čudna se mi je zdela pisana sveta podoba s svojo bliščobo in zlatom: vsa se je tresla in lesketala pri svetilnični luči; zdelo se mi je, da so

gostov leto za letom množi in ko bi imel Kamnik še železnično zvezo, bil bi še mnogo bolj obiskovan. — Opoludne šli so gostje, spremljani po Kamničanih, v Grašekovo gostilno na prijazno prirejeni vrt pod gostoljubno vabečo šotore, kjer je bil skupni obed. (Konec prih.)

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 11. junija.

Šolski odsek **nizozemski** deželnega zbora posvetoval se je v zadnji seji o odstopu po deželnem odboru imenovanih prisednikov deželnega šolskega sveta povodom vladinega dovoljenja za ustanovitev česke ljudske šole v okraji Favoriten. Poročevalec Dinstl označeval je ta odstop opravičen, ker da dotična naredba vlade ni bila postavna; oziroma na novo šolsko postavo pa da je želeli, da bi se iznašel kak način, kateri bi dotičnikom zopet omogočil ustop v deželni šolski svet, da branijo ondu interese dežele. Na to nastane živahna debata. Rektor Maassen ni bil zadovoljen s poročilom predgovornika, ter bode svoje nazore obširno utemeljeval v polnej zbornici. Vsi člani odseka so pripoznali potrebo, imeti zastopnike v deželnem šolskem svetu; a kako da bi se dali odstopivši nazaj spraviti, o tem so si zaman belili glave, ter odložili določni ukrep na prihodnjo sejo.

V zadevi mejnega vprašanja **Zumberškega** postavljeni deželni komisijon začel je v petek polpredsedstvom grofa Szecsen a svoje obravnave Ogerski zastopniki so: nadžupan Jankovich in bivši poslanec Taray, ki je ob enem zapisnikar odsekov. Od hrvaške strani so v komisijonu: dvorni svetnik Badinovac in okrožni glavar Perjužić. Ustrezaje ukrepu avstro-ogrskega komisijona volil se je pododsek, čegar uda Taray in Badinovac potujeta po dotičnih krajih, da se natanko poučita o vseh ondukajskih razmerah.

Vnanje države.

Potihnil je hrup **Moskovskih** slavnostij; car podal se je v svoje navadno letno bivališče. Kot njihovo posledico pa zabeležimo zopet naslednja odlikovanja: Andrejev red dobil je vojvoda Montpensier; Aleksander-Nevskijev red v briljantih perzijski princ in nemški poslanik pl. Schweinitz. Aleksander-Nevskijev red brez briljantov: avstro-ogerski poslanik grof Wolkenstein, Waddington, francoski poslanik Jaurès, papeški nuncij Vanutelli, princ Bernhard Sachsen-Weimar in Ferdinand Coburg-Gotha, turški poslanik Server paša, Schakir paša in vojvoda Medina-Sidonia. Beli orlov red japonski poslanik Itho; Wladimirjev red četrte vrste pa danski princ Waldemar. — „Mosk. Vêtom.“ poudarjajo, da je bilo nemško poslanništvo jedino, ki je imelo čast pogostiti carski par; to pa da izvira iz tega, ker je Nemčija izmed vseh držav, ki so bile pri kronanji zastopane, Rusiji najbližja. Ta trditev Katkova dobi res nekaj verjetnosti s to resnico, da je nemški poslanik dobil izmed vseh najimenitnejše odlikovanje.

Italijanski kamori predložila se je bila koncem maja trgovinska in broderska pogodba mej Italijo in Nemčijo. V soboto pa

se je razdelilo dotično ministerijalno poročilo, kateremu konec slove: „Predležena pogodba je gotovo jedna iz najugodnejših, kar smo jih sklenili zadnje čase. Glede na težkoče, ki izvirajo iz sedanje trgovinske politike nemške države, katerim so se doslej druge vlade zaman upirale, more se reči, da je ta pogodba jasno znamenje mejsebojne blagonaklonjenosti, katera se je ustanovila s tesnimi, zadnje čase še bolj zatrtimi prijaznimi političnimi odnošaji mej Italijo in Nemčijo.“ — Odsek za predposvetovanje te pogodbe dobil je od bureaux-jev mandat, da jo naj potrdi.

Minister za **francosko** pomorstvo objavil je v soboto v ministerskem совету telegram iz Saigona, ki prinaša poročila iz Tonkinga z dne 1. junija. Vsi podporni oddelki, ki so se poslali v Ha-Noi, kakor tudi gorska baterija dospeli so tja, tako da šteje sedaj posadka v Ha-Noi razen mejpotnih kompanij 1500 mož. Poveljnik v Ha-Noi poroča, da stoji princ Swang, svak Tu-Ducov, na čelu Anamske vojske. V priustji reke ni nobene redne kitajske vojske. Telegram francoskega konzula iz Cantona potrjuje, da v onej provinciji ni nikakršnih vojnih priprav.

Dopisi.

Iz Celja 8. junija. [Izv. dop.] Naše mesto leži v krasnem, divnem kotu Savinjske doline in bistra Savinja, „čista ko ribje oko“, zvabi po leti precej tujcev k nam. Da bi se gostom naš kraj prikupil, prepustilo je mesto svoj travnik na „vodnem glaci-u“, kjer je pred kakimi dvajsetimi leti rajni vodja dekliske šole Koderman, ki je tudi grič sv. Jožefa s smrekami zasadil, katere zdaj sprehajevalce prijetno hladijo, napravil prijetne nasade, — „mesto olepševalnemu društvu“. Rajni profesor Hlušček je tukaj zasadil „mestni park“, kateri se zdaj, ko so leto na leto najspretnjejši meščani ga oskrbovali, lahko meri z mnogim sprehajališčem in hladiščem večjih mest. „Celjsko planinsko društvo“ je napravilo legotne pote po smrečji ob griču sv. Jožefa in tukaj sem radi bežimo pred mestnim prahom, vročino, in — smradom. Celje je staro rimsko mesto, kakor znano, in ima tudi še rimske kanale. Ti kanali pa so zdaj res prave kloake. Že ravnatelj Dobrinskih toplic dr. Paltauf opominja v svojej brošuri o tem kopališču, da celjski rimski kanali nimajo odtoka, ker ležijo nižje nego Savinja, v katero bi se imeli izlivati, katera pa je svojo strugo v dveh tisočih let po rimskem gospodstvu nasula za več metrov. Razen zaprtega odtoka zbiral se je do letošnjega leta vsa nesnaga iz stranišč v kanale, vsaj v mnogih hišah. Tako je bil res skrajni čas, da je mestni urad zaukazal, da se morajo vsa stranišča v Celji tako prenaprediti do 1. julija 1883, da se zbirajo odpadki v sodih ali pa v cementiranih kadunjastih jamah (latrinah), ki se izpraznjujejo s posebno Knaustovo mašino po pnevmatičnem potu (srebalnico, saugtonne). Tako bode vender zidovje se čistilo in manj škodljivih mijazem bo

prišlo v kanale. Toda zdravo še mesto vender ne bo. Stari rimski kanali se bodo morali popraviti, ker ti so brez dvombe krivi, da imamo v Celji primerno mnogokrat nalezljive bolezni, n. pr. difteritis, koze ali osepnice, bleke itd. Ne preziramo ogromnih stroškov pri kanalizovanji, pa storiti se bo moralo. Zato naj bi naš mestni odbor rajši gledal na vsak mestni krajcar, ne pa trosil denarja za nepotrebno prenapredovanje zdaj že dobre makadamizirane graške ulice v ponosno cesto z granitnimi kockami tlakano, — za neavstrijsko nemško šolsko društvo, neumestni spominek cesarja Jožefa II. itd. Morebiti se tudi ked j povrnejo tisti časi, ko je častiti celjski meščan napisal na svojo hišo: „Jaz sem slovensk rojak, pa vender podajam iz srca vsakemu Nemcu svojo roko v imenu našega Gospoda“, — časi, ko je Celje imelo neplačane župane, ki so skromno in ne širokih ust delali za mesto. Zdaj pa imamo župana, katerega se po njegovih besedah bojijo namestnik, deželni šolski nadzornik, in ne vem kdo še; samo da smo od leta do leta več dolžni in bolj — ošabni. Zraven mestnega slabega finančnega stanja tudi blagostanje po meščanskih rodbinah od roda do roda gine in to najhuje od tiste dobe sem, ko smo začeli pri pivu razsojevati naš blagor in naše siromaštvo.

Zdaj sedi naš župan v deželnem zboru v Gradci in v kratkem bomo menda brali njegove o zadnjih volitvah v okrajni zastop obljubljene nasvete o prenapredbah postave za okrajne zastope. V Celji je mnogo ljudij, ki vse razumijo in o vsem sodijo!

Iz Kroke 6. junija. [Izv. dop.] Ni še obče znano, da je rajni šolski nadzornik g. Ivan Šolar tukajšnji občini zapustil jedno največjih hiš v Kropi za blag namen, za šolo; pa kakor se čuje, premišljuje še županstvo, ali bi sprejeli to hišo za šolo ali ne. Za Boga, kaj pomišljate sprejeti hišo za šolo v blagi namen, še prav lepa zahvala bi se bila imela očitno izreči; ali žalibog ni se prav nič zgodilo, ako-ravno je hiša 2000 gld. vredna. Ali imamo morebiti že dobro urejeno poslopje za šolo? Nikakor ne. Šolska soba je v takozvani mežnariji, ki pa ne zadostuje tukajšnjim potrebam pri tolikem številu za šolo godnih otrok. Mi imamo samo jedno učiteljsko moč; kaj je to za tak kraj, kakor je Kropa? Povsod po takih krajih imajo že po 2, tudi 3 učitelje, pri nas je še vedno le jeden. To ne more in ne sme na dalje še tako ostati. Ako obč. odbor tega ne vidi, naj vender okrajni šolski svet kaj stori v tej zadevi, saj moramo mi tudi plačevati za šolo doklade kakor vse druge občine, ne stori se pa prav nič za zboljšanje naše šole. Tedaj, kdor je poklican, da zamore tej zadevi kaj pomagati, naj pomaga. Zaradi omenjene hiše naj se pa prav hitro ukrene, da se sprejme za šolo in se popravi; ako morebiti nekateri obč. svetniki ne morejo odločiti se za sprejem, naj se skliče splošni zbor srenjčanov v posvet, potem se bo že zvedelo splošno mnenje, da

vse figure oživele in mi migale, da naj se vrnem. Jeden trenut-k, — povem vam naravnost — mislil sem že vse popustiti, pa kmalu zmagala je radovednost — saj sem bil oborožen, in mož naj bi se tega ne upal, kar se je upala ženska?“

„Po ozkih, svedrastih stopnicah naštel sem sedem in trideset pragov: vsi jednako ozki, jednako gladki in vlažni. Na vrhu sem se z glavo uprl v padajoča vrata, katera so se škripajoč odprla in — bil sem v visokej kleti, kjer so ležali vinski sodi prevlečeni s sivo plesnobo, napolnjeni z žlahtno tekočino; kajti pri jednom stala je opletena steklenica, ki je bila nedavno še napolnena kakor se je videlo. Svetil sem dalje po novih stopnicah z osmimi pragovi in prišel sem v kuhinjo, kjer je bil še nedavno nekdo. Pod obešenimi lonci ležalo je še goreče oglje, zelenjava in ribe bile so okrog raztresene, na mizi ležal je plesniv kruh; nad vodnjakom se je gugal bakren kotel, napolnen s svežo vodo.“

„Iz kuhinje poiskal sem pri slabej svetilničneje svitlobi nove stopnice in prišel sem v nek vestibul, iz katerega dospel sem po kratkih stopnicah v nadstropje, ki je bilo jednako visoko z vrtom. Kakšen veličasten pogled! Tla so bila narejena iz pisanega

marmorja in serpentinskega kamna po najlepših uzorcih; stene bile so tako živo in tako dovršeno poslikane, kakor bi bili vzeti motivi naravnost iz pompejskih starodavnih razvalin, strop bil je okrašen s stukaturami in beneškimi visečimi svečniki, povsod bile so slike, kipi, cvetlice v prelepih majolikah, povsod z baršunom prevlečeni stoli, s svilo oblazinjeni divani in bogato z zlatom okinčane zofe, — vse je kazalo, da je nekaj bival tu bogat in mogočen gospod.“

„Pa strašno je ogledal čas njegovo zapuščino, ko je on sam trohnel v marmorjevej rakvi in lakomni dediči prepirali se za njegovo premoženje! Cvetlice so že davno ovenele v dragocenih vazah — na njih mestih cvela sta pajčevina in plesnoba, baržunasta odejala in mehke blazine razjedali so molji, kateri so tako rojili okrog moje svetilnice, da je skoraj zatemnela luč; bogato obložene mize bile so polne razpok in luknjic, iz katerih se je slišalo škrcenje lesnega črva in kukca, — povsod bilo je polno prahu, pajčevine in plesnobe, radi tega in zaduhlega zraka bile so prekrasne sobane jako zoprne. Prešel sem še nekatere sobe, — povsod ravno isti sledovi smrti in samote, opustošenja in pogina! Naposled prišel sem na prekrasne mar-

morjeve stopnice, ki so morale držati v stolpu podobno krilo, s katerim se je končalo poslopje.“

„Stopnice so se kočale v majhno vežo, kjer bi bil imel biti uhod v drugo nadstropje. A tu bila so vrata zaprta in vsi poskusi odpreti jih bili so zaman. Na desni držale so druge stopnice v najvrhnji prostor, in tu bil je v moje veliko začudenje uhod odprt. Prišel sem v veliko obokano sobo z osmimi ogli in ravno tolikimi okni, od koder se je lepo videlo na Napoljski zaliv in čez Sorrent in obrežje doli v Castellamare. Vse bilo je, kakor drugi deli hiše, hudo razpalo in ogledano od zoba časa; več znamenj je pa kazalo, da ni dolgo, ko so tu stanovali ljudje. Sredi te sobe stala je lepa postelja, katere draga svilnata zagrinjala bila so potegnena na stran, in privzdigneno odejalo je pričalo, da ni dolgo, kar je zapustil nekdo to kraljevsko ležišče. Obleke in raznovrstne oprave visele so okrog, iz odprtih skrinj blestele so uniforme in orožje. Revolveri, bodala in meči ležali so deloma na marmorjevej mizi, deloma so pa bili obešeni poleg postelje; smodniki konci, ki so križama ležali v marmorjevej žarici in polupogorela sveča kazali so, da je nedavno bival nekdo v tej sobi.“

(Dalje prih.)

je bolje 1000 ali 1500 gld. potrositi za preuredbo hiše v šolo, kot pa zidati novo šolo, in pri tem 6 do 7000 gld. potrositi. Pri tem si pa ne morem kaj, da ne bi županstvo opozoril, naj se to nikakor tako tajno ne razpravlja, saj je to občna pravica, tedaj sme to vsak vedeti.

Na telegram iz Kroke smo pričakovali obljubljenega dopisa zaradi strajkanja kovaških delavcev, pa ga ni. To ni bilo nobeno strajkanje, ker so se delavci le zbrali, šli po trgu skupno k županu in terjali večje plačilo na dan, pa ko jim je bilo odrečeno, se je zopet čez jedno uro večina povrnila k svojemu delu in zopet mirno dela svoj nadležni posel. Na naznanilo županstva prišel je danes c. kr. komisar v Kropo preiskavat to zadevo. Sklicali so vse deležnike strajkanja skup. Kar je meni znano, terjajo kovači večje plačilo, ali to bodo težko dosegli, ker bi se sicer morali žreblji podražiti, in pri tem bi češka konkurenca dobila prednost, naši kropinski izdelki pa bi zaostajali. Jedino, kar kovači zamorejo doseči, je to, da terjajo svoje zasluženno plačilo v denarjih, in k temu naj jim c. kr. okrajno glavarstvo pripomore, da se morajo v denarjih plačevati. S tem bo že kovačem veliko pomagano, ker ne bodo primorani slabo koruzo in slabo zabelo za drag denar jemati. Pri tem bi bilo delavcem mnogo pomagano. Vse to naj bo pa tudi miglaj c. kr. oblastnjam, da je zadnji čas, da se kovaški red (Schmiedordnung) naredi, ker stari prišel je ob veljavo, novega pa nemamo.

Z Dolenjskega 9. junija. [Izv. dop.] V Velikem Gabru je dne 6. junija 1883 ob 1/2 1. uri popoldne umrl upokojeni župnik in zlatomašnik in menda tudi starosta duhovensta ljubljanske škofije: čast. gospod Anton Sevšek v 88. letu svoje starosti.

Pogreb je bil 8. junija t. l. na pokopališču v Velikem Gabru, katerega se je udeležilo veliko duhovnikov iz obližja, mnogo ljudstva, kakor tudi šolska mladež dvorazredne narodne šole v Velikem Gabru.

Imenovani gospod je kot upokojeni župnik blizu 24 let prav redno in marljivo opravljal vso nedeljsko službo božjo pri podružnici sv. Urha v Velikem Gabru, tako, da je bilo s tem ondotnemu ljudstvu prav veliko polajšano, — da mu ni bilo treba v poletni hudi vročini in po zimi v mrazu, kakor v večkratnem slabem in deževnem vremenu hoditi k preoddaljeni farni cerkvi v Št. Vid pri Zatičini. Dobroto, ki jo je s tem delil, da je službo božjo ondu opravljal, je neprecenljiva ter gotovo ostane Velikogabrovcem in drugim bližnjim vaščanom v vednem spominu.

Bodi mu zemljica lahka!

—c.

Domače stvari.

— (Nadvojvoda Albrecht) vozil se je včeraj skozi Tuhinjsko dolino v Kamnik, od tod pa v Kranj. Pred njim jahalo je isto mer okoli dvajset višjih častnikov generalnega štaba.

— (K volitvam v veleposestvu.) Ker bode pri teh volitvah razloček glasov jako neznamen, agituje se z vso silo — in v zadnji hip skuša se pridobiti kak omahljiv glas. Tako se je nasprotnej stranki posrečilo pri g. Franu Legatu, posestniku v Lescah, da je narodnjaku dano pooblastilo preklicati in g. Karola Luckmanna pooblastiti, glasovati v njegovem imenu. Obžalujemo, da se je g. Legat, katerega smo do sedaj smatrali, če tudi ne navdušenim narodnjakom, vendar spravljivim, objektivnim možakom, dal pregovoriti in da je že dano besedo preklicati. V vzgled naj mu bode gospa Antonija Schaffer, posestnica graščine Vinjgorice, ki je narodnjaku obljubila, da se zdrži volitve in kljub dvakratnemu Dežmanovemu dopisu ostala pri danej besedi. V tem slučaju je tedaj dama prekosila gorénjskega možaka.

— (Gosp. Matija Sila), župnik v Repnembru odpovedal se je v včerajšnji „Soči“ svoji kandidaturi, da ne bode nobenega razpora, in se obrača do volilcev, naj jednoglasno izberó svojega poslanca za Sežanski okraj. Posnemanja vredno!

— (Obsodba.) Pretekli četrtek in petek stal je urednik „Mir“-u, gospod Haderlap v Celovci, pred

porotniki, tožen zaradi razžaljenja časti po upravniku graščine Ehrenegg. Povod tožbi bil je dopis „Iz grebinijske okolice“ v 6. številki letošnjega „Mir“-a. Dasi je zatoženec pripeljal seboj šest prič, dasi se je sam in ga je tudi zagovornik krepko branil, spoznan je bil krivim ter obsojen na štiri mesece zapor, 200 gld. izgube na kavciji in vse stroške. Ni nam dopuščeno kritikovati izrek porotnikov in nanj opirajočo se obsodbo, konstatujemo tedaj samo to, da, odkar je bil obsojen pokojni Leon, nam ni znana nobena jednaka obsodba.

— (Mesečni živinski semenj) pretečeni petek bil je jako mnogobrojno obiskan. Prišlo je mnogo kmetov in živinskih kupcev, posebno laških. Goveje živine nagnalo se je nad 200 glav, kupčija bila je živahna, cene visoke. Tuji kupci so mnogo pokupili za dobro ceno, ker manjka pitane živine povsod, tudi v Ljubljani, in hodijo naši mesarji že dlje časa na Ogrsko po vole. Konj bilo je nad 200 in kaj živa kupčija za nje. Laški kupci pokupili so mnogo, dokaj pa tudi domači.

— (Nesreče). Iznad Logateca 8. dan t. m. V četrtek, 7. dan t. m., med 3. in 4. uro popoldne udarila je strela trikrat v stolp podružniške cerkvice sv. Janeza v Goropekah, Žirovske fare. Pri tem je uničil nesrečni požar še nedokončano streho stolpu in cerkvi. Šest možkih oseb, katere so bile na odru pri izdelovanju nove stehe stolpa, bilo je od strele zadetih, izmed katerih so tri usmrtno in druge tri v smrtni nevarnosti še brez zavesti leže. — V istej uri je končala strela tudi 5 goved necem kmetu pri Velikem Vrhu blizu Idrije; živina je bila namreč o nevihti še na pašniku ostala. — V tem času pa, ko je silna električna moč na severnej in zahodnej strani Rovt razsajala, se je usula toča na Hotederšico in Hot. Ziberše. O veliki poškodbi polja sene čuje. — V Rovtarskih Ziberšah pa je ta dan 11 letnega dečka (šolarja) gad v desno roko pičil. Ker je bila pa pri tej nezgodi nagla človeška pomoč, otet je bil deček nesrečne smrti. V ravno tej okolici je ta dan necem gospodarju lep vol v naglici poginil. Nesreča nikdar ne potiva; zatoorej bodimo previdni! S.

— (Izpred porotnega sodišča.) Dne 6. junija popoldne zatožen je bil 18letni pastir Jože Kristan od sv. Ožbalt pri Poljanah hudodelstva uboja. Že davno je bil jezen na ljubimca svoje matere postopača, po domače Jaka Hefenbinterja imenovanega. Ko so lupili krompir, sporekel se je zatoženi s Hefenbinterjem in mu zasadil nož v vrat, da je vsled rane umrl. Obsojen je bil na dve in pol leti teške ječe poostrene s postom. — 6. junija popoldne zatožen je bil 23letni krojač Andrej Lukančič iz Škofje Loke zaradi hudodelstva uboja. V Škofjeloškem predmestju Karlovci vriskal je Lukančič in razsajal, za kar ga je pokaral že v postelji ležeči znani pretepač France Olčič, po domače Pepevnak. Lukančič ulomi vrata Pepevnakovega stanovanja in ga zabode osemkrat z nožem. Od teh ran so bile tri smrtne, dve pa teški telesni poškodbi in Pepevnak je vsled ran umrl. Sodišče obsodi Lukančiča na šest let teške ječe, poostrene vsaki mesec s postom, tamnim zaporom in trdim ležiščem. — 7. junija zatožen je bil 22letni vlačugar Tone Frakelj iz Dobrave v Radovljiškem okraju hudodelstva rop. Kaznovan je bil Frakelj že zaradi tatvine, javne posilnosti in vlačugarenja mnogokrat. Zatoženi Frakelj sestel se je v Hudem Grabnu v okraju Radovljiškem v gostilnici „pri Hudniku“ z bajtarjem Nunarjem, kateri je krčmarici pravil, da prihaja s sejma v Begunjah in da ni kupil nobene krave, ker so bile predrage. Frakelj utakne se v pogovor in prične Nunarju pripovedovati, da ima njegova mati, udova na Dobravi, pet lepih krav na prodaj in da je on (Frakelj) ravno danes jedno prodano tele peljal v Radovljico. Ko bi pa ne bila Nunarju nobena krava njegove matere povšeči, je na Dobravi še dokaj lepih in cenih krav na prodaj. Popoldne proti štirim zapustita Nunar in Frakelj gostilnico „pri Hudniku“ in Frakelj se ponudi, da pokaže najbližji pot na Dobravo, krene pa takoj na daljši pot, po katerem je baje štiri ure do Dobrave, mej tem, ko je po navadnem potu le tri ure hoda. Že

v gostilnici je Frakelj Nunarja dvakrat prosil, naj mu posodi 40 kr., katere mu je Nunar obakrat tudi dal. Komaj sta prišla v log, prosi Frakelj Nunarja dvakrat, naj mu posodi jeden goldinar, kar mu ta obakrat odbije, potem ga Frakelj prosi, naj mu posodi nož, da si poreže nohte, a ta mu ga ni dal, in slednjič zahteva Frakelj dvakrat, naj mu Nunar posodi pet goldinarjev; a brez uspeha. Zdajci podere Frakelj Nunarja na tla in mu odpne „laibele“, da bi ugrabil listnico. V tem trenutku prične Nunar na pomoč klicati, vrhu hriba počí bič in zaslišijo se človeški glasovi in drdranje voza, na kar Frakelj zbeži. Pri dešnej obravnavi taji Frakelj odločno, da je hotel oropati Nunarja in izgovarja se, da ga je hotel le za pet goldinarjev ogoljufati. Sodišče obsodi Frakelja na deset let teške ječe, poostrene s postom in samotnim zaporom.

— („Kranjska z Avstrijo“) zove se nova slovenska himna, katero je v slavo šeststoletni zvezi vojvodine Kranjske s presvitlo hišo Habsburško uglasbil mnogozaslužni skladatelj naš, gosp. Anton Foerster. Ta himna se da peti na različne načine, eno-, dvo- do peteroglasno, za mešane in moške zборе, kakor kaže pridejana opazka. Pesen je jako lahka in melodijozna, da se takoj prikupi vsacemu ušesu, kar je gotovo tudi njen namen. Vnanja oblika, osobito naslovna stran, je zelo lepa in cena 5 kr. tako nizka, da si jo zamore vsakdo omisliti. Posebno priporoča se sl. vodstvom šol in prijateljem mladine kot prikladno darilo v spomin na slavnostne dneve. Tej himni pridejana je tudi avstrijska himna (četeroglasna), ki se pa tudi posebe dobiva po 2 kr. pri založniku R. Milicu.

— (C. kr. kmetijska družba) v Gorici bo imela 14. junija t. l. ob 10¹/₂ uri popoldne v društveni pisarni svoj letni občni zbor z naslednjim dnevnim redom: 1. Volitev predsednika in podpredsednika. 2. Poročilo o delovanju društva v letu 1882. 3. Račun o državnih podporah leta 1882. 4. Sklep društvenega računa 1882. — Poročilo o društvenem premoženju do 31. decembra 1882. — Proračun za l. 1883. 5. Predlog o volitvi društvenega tajnika. 6. Eventualni predlogi.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Ptuj 9. junija Nemški liberalec Kaspar, kateri je ob priliki cesar Jožefove svečanosti načelnika okrajnega zastopa Raispa obdolžil, da bi bil plakate iz voglov trgati, obsojen je kazensko na 25 fl.

Moskva 10. junija. Nadvojvoda Karol Ljudevit s soprogo odpeljal se je popoldne na Dunaj.

Peterburg 10. junija. Car in carica dospela sta semkaj ter se peljala, po mnogobrojnem narodu navdušeno pozdravljena, v odprtem vozu v Kazansko cerkev, potem pa brez odmora na parobrodu v Peterhof. Vojaki stali so na Nevskem prospektu v špalirji, mesto je slovesno z zastavami okrašeno, vreme lepo.

Pariz 10. junija. Eksplozija dinamita napravila je škodo v Montceau-le-Mines; nihče ni bil ranjen.

Rim 10. junija. Agencija Stefani poroča: Vannutelli izročil je carju lastnoročno pismo papežev. Za njegovega bivanja poravnale so se vse mej Vatikanom in Rusijo obstoječe zapreke.

P. n. gospode volilce

opozorujemo, da vzame jutri vsak svojo volilno legitimacijo seboj in da se kolikor možno volitve udeleže.

Oklici!

O priliki osrečujoče navzočnosti Njeg. Veličanstva presvitlega našega vladarja v Ljubljani bode za slavnostnih dnij prihodnjega meseca izredno veliko tujcev od vseh strani privrelo v naše mesto. Mej drugimi se pričakujejo občinski zastopniki z vse dežele, dalje meščanske garde dolenjske, pa mnogobrojne deputacije gasilskih, pevskih in drugih društev i. t. d.

Ker v tukajšnih hotelih in gostilnah se vé da ni dovolj prostora, treba na drug način poskrbeti primernih stanovanj slavnostnim gostom.

V to svrhu je mestni odbor ljubljanski postavil navlaš komité za stanovanja, kateri zdaj tukajšnje hišne gospodarje in stanovnike sploh zaupno pozivlje, naj blagovoli tist, kdor je pripravljen tujce sprejeti v stanovanje, čim prej oglasiti pri magistratnem ekspeditu (na Mestnem trgu, 1, II. nadstropje), kakšni prostori so podpisaneu komitéju za navedeni namen na razpolaganje in pod kakšnimi pogoji.

Obiskovalci slavnosti, kateri po posredovanju komitéja želé izvedeti za primerno stanovanje, naj naročila v tej zadevi blagovolijo pošiljati tudi magistratnem ekspeditu.

V Ljubljani 1. dan junija 1883.

Mestni komité za stanovanje.

Poslano.

Gospodu poročevalcu v „Slovenskem Narodu“ št. 126 o shodu županov Radovljiskega okraja dne 3. t. m. v Lescah sem prisiljen razjasniti, da je bil prav slabo poučen, kdo je predsedoval shodu in kaj se je obravnavalo. Sklenjeno je bilo še „pred energičnim postopanjem“ nekega župana, kar je samo ob sebi umevno, da bode presvitli cesar v imenu županov slovenski pozdravljen in se je tudi glavni zapopadek nagovora določil in bode že skrb županov, da ne bode temu gospodu poročevalcu „groza spomina“. Iz dopisa se vidi, da je gospod dopisnik le poročal, kar in kakor je slišal po zaključenej obravnavi in morebiti kako šalo za resnico vzel. Sicer pa pošljem zapisanik o tem shodu uredništvu „Slovenskega Naroda“ v porabo, naj potem sodi o temeljitosti omenjenega dopisa.

V Gorjah, dné 10. junija 1883.

Jakob Žumer,

župan in predsednik zveze županov Radovljiskega okraja.

Umrli so v Ljubljani:

8. junija: Janez Plevnik, dninar, 41 let, Illova št. 35, za jetiko.

9. junija: Anton Knez, črevljarski sin, 6 dni, Hradekijeva vas št. 1, za oslabljenjem.

V deželnej bolnici:

6. junija: Ferdo Žnidar, ključavničar, 28 let, za jetiko.

7. junija: Marija Persin, delavčeva žena, 38 let, za jetiko. — Fran Zupančič, dninar, 17 let, Pneumothorax.

8. junija: Valentin Megušar, dninar, 64 let, za srčno maščo.

Meteorologično poročilo.

A. V Ljubljani:

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
8. junija	7. zjutraj	731.31 mm.	+15.0°C	brezv.	jas.	0.00 mm.
	2. pop.	731.21 mm.	+25.6°C	sl. zah.	jas.	dežja.
	9. zvečer	732.40 mm.	+18.8°C	sl. zah.	d. jas.	
9. junija	7. zjutraj	733.14 mm.	+20.1°C	sl. jz.	jas.	0.00 mm.
	2. pop.	732.98 mm.	+23.9°C	sl. jz.	d. jas.	dežja.
	9. zvečer	733.52 mm.	+18.0°C	sl. jz.	jas.	
10. junija	7. zjutraj	733.45 mm.	+14.6°C	sl. bur.	d. jas.	1.00 mm.
	2. pop.	732.50 mm.	+19.8°C	sl. jz.	obl.	
	9. zvečer	733.30 mm.	+16.2°C	brezv.	jas.	dežja.

B. V Avstriji sploh:

Zračni pritisk se je večinoma povsod za spoznanje vzdignil; razdelitev ni bila več tako enakomerna; razloček med maksimumom in minimumom vsled tega precej večji. Temperatura je nekoliko pala, vendar je bila še večinoma povsod normalna; sicer je bila pa tudi precej ekstremna, posebno z ozirom na razloček med jutrom in popoldnevom. Vetrovi, še vedno zelo spremenljivi, so postali nekoliko močnejši. Nebo je bilo precej spremenljivo, največkrat deloma jasno; vreme sicer ne posebno stanovitno, vendar tudi ne mokrotno.

Dunajska borza

dné 11. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	78 gld. 40	kr.
Srebrna renta	78	90
Zlata renta	98	90
5% marcna renta	93	25
Akcije narodne banke	836	—
Kreditne akcije	294	30
London	119	95
Srebro	—	—
Napol.	9	52
C. kr. cekini	5	67
Nemške marke	58	45
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 120	—
Državne srečke iz l. 1864	100	166
4% avstr. zlata renta, davka prosta	98	85
Ogrska zlata renta 6%	120	40
„ 4%	88	65
„ papirna renta 5%	86	80
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	103	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 114	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	20
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	102	70
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	—
Kreditne srečke	100 gld. 169	75
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	110
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	215	50

Narodna biblioteka, 4. snopič,

cena 15 kr., po pošti 17 kr., in

Šmida spisi IV. vezek

(Kanaček),

cena 20 kr., po pošti 22 kr., — so ravno izšli.

(398)

IV. Giontini v Ljubljani.

Razpis tajniške službe.

Podpisana nadžupanija razpisuje s tem mesto občinskega tajnika z letno plačo 450 gld. in 50 gld. za kurjavo in uradnijsko pripravo.

Zahteva se v prvi vrsti popolno znanje slovenskega jezika v govoru in pisavi, a poleg tega po mogočnosti italijanskega in nemškega.

Razpis traja do 10. julija t. l.

Nadžupanija Dolina pri Trstu,

dné 7. junija 1883.

(397—1)

Nadžupan: Lampe.

Št. 8473.

(388—3)

Košnja v najem!

V četrtek 14. dan junija t. l. dopoldne ob 9. uri se bode košnja mestnih senošetij pod gradom Tivoli po očitnej dražbi za leto 1883 kosoma v najem oddajala.

Dražba se bo pričela ob 9. uri dopoldne na senošetih v Latermanovem drevoredu poleg vojaške oskrbovalnice.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 5. junija 1883.

Župan: Grasselli.

V „NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani

je izšel in se dobiva *Turgenjeva* roman: NOV. Preložil M. Malovrh. Ml. 8°, 32 pól. Cena 70 kr.

Za znižano ceno

se morejo še dobiti sledeče

slovenske lepoznanke knjige:

V. zvezek, ki obsega: Meta Holdenis, roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 25 kr.

VI. zvezek, ki obsega: Kazen, novela, francoski spisal H. Revère, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki, francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 15 kr. Za oba zvezka naj se priloži še 10 kr. poštnine, za jeden zvezek 5 kr., za „Nov“ pa 10 kr.

Doktor medicine mesto

v trgu Šmarje pri Jelšah na Dolenjem Štajerskem je še izprazneno.

Letna plača 500 gld.; prošnje se bodo še do

Konca junija 1883

prijemale; službo pa ima dotičnik nastopiti koncem julija t. l.

Okrajni zastop šmarijski,

meseca maja 1883.

(380—3)

Anderlüh, načelnik.

Živinozdravniška služba

v trgu Šmarje pri Jelšah na Dolenjem Štajerskem za okraj šmarijski s plačo 200 gld. je še izpraznena.

Prošnje se bodo še do

Konca junija 1883

prijemale, nastopiti se pa mora služba koncem julija t. l.

Okrajni zastop šmarijski,

meseca maja 1883.

(381—3)

Anderlüh, načelnik.

Prevažanje ljudij in blaga v

AMERIKO

najbolje in najceneje pri

(238—6)

ARNOLD-u REIF-u, Wien, I., Kolowratring, Pastalozigasse 1.

Marijinceljske

kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodci,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdčo sapo, napihne, kislo podiranje, ščipanje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali pijado, črve, zoper bolezni na vrani, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajski cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešimnem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironeoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celju: lekar J. Kupferschmied. V Kranju: lekar Drag. Šavnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radovljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph. Ritschel. V Črnomlju: lekar Ivan Blažek. V Škofjeh Loki: lekar Karol Fabiani.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenico vtisnena besede: Echte Mariazeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečatena z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnijsko spravljeno varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nemalej teh znakov istinitosti, naj se zavrzajo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučajji takoj naznajo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (148—92)

Plzensko uležano pivo.

Usojamo se s tem naznanjati, da se je točarenje našega uležanega piva pričelo z 2. majnikom t. l. ter pričakujemo z veseljem obilnih naročil.

Meščanska pivovarna v Plznu,

ustanovljena leta 1842.

Glavna zaloga v Gradci pri F. SCHEDIWY,

Annenstrasse 35.

(391—2)